

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ТУРИЗМ (ОРГАНІЗАЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ)»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Спеціальність: J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг

Рік навчання: 4-й, семестр 8-й

Кількість кредитів ECTS: 4 кредити

Назва кафедри: Бізнесу та сфери
обслуговування

Мова викладання: українська

Лектор курсу

д.е.н., професор Головня Олена Михайлівна

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

elen@vsau.vin.ua, ellens@meta.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Спеціалізований туризм (Організація сільського зеленого туризму)» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції - 22 год.; практичні заняття - 18 год., самостійна робота - 80 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.

Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Туристичне краєзнавство», «Туристичні та готельні ресурси України», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Аграрна політика та земельні відносини».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні виробничої практики та виконанні кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Специфічна форма відпочинку в приватних господарствах сільської місцевості з використанням майна та трудових ресурсів особистого селянського, підсобного або фермерського господарства, природно-рекреаційних особливостей місцевості та культурної, історичної та етнографічної спадщини регіону.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформувати у студентів уявлення щодо основних рекреаційних потреб людини, розуміння специфіки і видів рекреаційної діяльності, знання з організації і розвитку рекреаційних систем. Сільський туризм і його різновидність агротуризм мають багато спільного з екотуризмом і часто відповідають багатьом його пріоритетам, зокрема: збереження природничого та культурного середовища, підтримка добробуту місцевої громади, постачання туристам харчів з місцевих продуктів. Деякі власники агротуристичних господарств, розташованих поблизу природоохоронних територій, підтримують серед туристів проєкологічні вимоги. У сільських місцевостях організують відвідувачам багато додаткових послуг, що включають екотуристичні програми: кінні та велосипедні прогулянки, маршрути по знакованих стежках у національних і ландшафтних парках, природничі подорожі, збирання ягід та грибів.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Сформувати у студентів знання про предмет, об'єкт, основних поняттях та концепціях сільського зеленого туризму; дослідити економічну сутність сільського зеленого туризму як виду підприємницької діяльності на основі узагальнення положень теорій підприємництва, інституціоналізму і теорії економічної організації; - виявити особливості і закономірності розвитку інфраструктурного забезпечення готельно-ресторанного бізнесу у системі сільського зеленого туризму в тому числі замський формат готелів, зелені садиби, глемпінги та ін.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 5. Здатність працювати в команді.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

СК 2. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність

СК 4. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії

СК 7. Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів.

СК 8 Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання готельних та ресторанних послуг для різних сегментів споживачів

СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК 14. Здатність розробляти пропозиції з організації обслуговування гостей та виробничо-технологічного процесу в сфері послуг у сільських садибах з урахуванням регіональних особливостей та національних традицій.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН 1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу

ПРН 2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.

ПРН 4. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.

ПРН 5. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

ПРН 10. Розробляти нові послуги (продукцію), використовуючи сучасні технології виробництва та обслуговування споживачів.

ПРН 23. Розуміти і реалізовувати на практиці здатність організації обслуговування туристів та виробничо-технологічного процесу в сфері послуг гостинності в сільських садибах з урахуванням регіональних особливостей та національних традицій.

Також вивчення даної компоненти формує у здобувачів вищої освіти ряд соціальних навичок (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через:

метод проектів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Сільський зелений туризм в системі рекреаційно-туристичних занять	2	2	6
2	Тема 2. Історія розвитку сільського зеленого туризму. Напрями сільського зеленого туризму та агротуризму	-	2	4
3	Тема 3. Інфраструктура готельно-ресторанного бізнесу в сільській місцевості	2	2	6
4	Тема 4. Сертифікація та стандартизація у галузі сільського зеленого туризму. Міжнародна практика сертифікації послуг у сфері туризму	2	-	6
5	Тема 5. Категоризація у галузі сільського зеленого туризму. Екологічне маркування агросадиб	2	2	4
6	Тема 6. Міжнародні та національні організації сільського зеленого туризму	2	-	4
7	Тема 7. Особливості організації сільського зеленого туризму у різних країнах	2	2	4
8	Тема 8. Досвід розвитку сільського зеленого туризму європейських країн	2	2	4
9	Тема 9. Організація і проектування зеленої садиби	2	2	6
10	Тема 10. Бізнес-проектування зеленої садиби	2	-	4
11	Тема 11. Рекламна політика в сільському зеленому туризмі	2	-	4
12	Тема 12. Попит і пропозиція у сфері сільського зеленого туризму	2	-	4
13	Тема 13. Формування цін на відпочинкові послуги у селі	-	2	4
14	Тема 14. Оцінка якості туристичної продукції. Система управління якістю туристичної продукції	-	2	4
15	Тема 15. Просування продукції та послуг сільського зеленого туризму	-	-	6
Разом		22	18	80

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента (СРС) — це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом без безпосередньої участі викладача. СРС є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи студентів: розвиток творчих здібностей та активізацій розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби

безперервного самостійного поповнення знань; здобуття студентом глибокої системи знань як ознаки міцності знань; самостійна робота студентів як результат морально-вольових зусиль.

Методичне керівництво самостійною роботою студента з дисципліни Спеціалізований туризм (Організація сільського зеленого туризму) здійснює викладач.

Метою СРС є засвоєння навчальної програми в повному обсязі та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у підготовці сучасного фахівця вищої кваліфікації.

В ході самостійної роботи студент має перетворитися в активного учасника навчального процесу, набути здатність самостійного оволодіння теоретичними і практичними компетенціями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Самостійна робота з метою підготовки до поточних аудиторних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання першоджерел)	34	щотижнево	Усне та письмове опитування, оцінювання конспекту
2	Аналіз конкретної пошуково-аналітичної ситуації (Case Study)	16	2 рази на семестр	Усне та письмове опитування
3	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	14	1 раз на два тижні	Виступ в аудиторії з презентацією, усний захист, дискусія в групі на тему презентації
4	Підготовка до модульного контролю та тестування	16	3 рази на семестр	Тестування у системі Сократ
Разом		80		

Самостійна робота студента (СРС) — це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом без безпосередньої участі викладача. СРС є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи студентів: розвиток творчих здібностей та активізацій розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань; здобуття студентом глибокої системи знань як ознаки міцності знань; самостійна робота студентів як результат морально-вольових зусиль.

Методичне керівництво самостійною роботою студента з дисципліни Спеціалізований туризм (Організація сільського зеленого туризму) здійснює викладач.

Метою СРС є засвоєння навчальної програми в повному обсязі та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у підготовці сучасного фахівця вищої кваліфікації.

В ході самостійної роботи студент має перетворитися в активного учасника навчального процесу, набути здатність самостійного оволодіння теоретичними і практичними компетенціями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гапоненко Г. І. Організація сільського зеленого туризму : підручник для студентів спец. «Туризм». Суми : Університетська книга, 2021. 300 с.
2. Інтерактивна консалтингова система для сільського туризму: колект. монографія / Кальна-Дубінюк Т. П. Київ : НУБіП України, 2019. 134 с.
3. Кафарський О.В. Сільський туризм в Україні: конституційно-правові засади організації та діяльності : монографія. Рівне : Петраш К. Т., 2019. 247 с.
4. Ніколаєв К. Д. Екологізація та розвиток сільського зеленого туризму в Україні: монографія / К. Д. Ніколаєв. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. 152 с.
5. Організація підприємницької діяльності в сфері сільського туризму особами з інвалідністю : навч. посіб. / Барна Марта. Львів : Растр-7, 2019. 205 с.
6. Сільський зелений туризм для підвищення кваліфікації фахівців сфери сільського зеленого туризму: навч. посіб. / [Т. П. Кальна-Дубінюк та ін.]. Ніжин: Лисенко М. М., 2019. 639 с.
7. Яровий В.Ф. Розвиток підприємств туризму та сільського зеленого туризму: теорія, методологія, практика: монографія. Херсон : Айлант, 2019. 361 с.

Додаткова література

1. Bihun R. Mathematical modeling of tourism development in territorial communities. *Technology audit and production reserves*. 2022. № 2(2). С. 21-30.
2. Letunovska N. Scientific research in the health tourism market: a systematic literature review. *Health Economics and Management Review*. 2020. Iss. 1. С. 8-19.
3. Zavarika G. M. Military tourism as a peculiarity of tourism development in a post-conflict territory. *Journal of geology, geography and geocology*. 2022. Vol. 31(1). С. 186-193.
4. Безкоровайна Л. В. Сільський туризм, біорізноманіття та сталий розвиток: комплементарність та вплив на добробут сільського населення. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 1. С. 68-75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2021_1_9.

5. Головня О. М., Потапов В.П. Інтеграційні процеси в сфері сільського зеленого туризму як фактор активізації розвитку сільських територій. *Проблеми економіки*. 2023. № 2 (56). С. 31-40.
6. Демко В. С. Місце зеленого туризму в розвитку економіки сільських територій. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. № 4(1). С. 7-11. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2020_4\(1\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2020_4(1)_3).
7. Івашина Л. П. Порівняльний аналіз зарубіжного та українського досвіду публічного регулювання розвитком сільського зеленого туризму. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2021_2_17.
8. Кадош С. В. Теоретичні і практичні аспекти розвитку сільського туризму в Дніпропетровській області. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2021_1_27.
9. Калмикова І. С. Сільський туризм в стратегічному плануванні сталого розвитку сільських територій. *Економіка харчової промисловості*. 2021. Т. 13, Вип. 2. С. 112-122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echp_2021_13_2_15
10. Ковальова О. В. Проблеми інституційного забезпечення розвитку сільського зеленого туризму в Україні. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2020. № 6. С. 108-116. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2020_6_14.
11. Лісовий А. В. Туризм на сільських територіях в контексті розвитку несільськогосподарської зайнятості. *Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки*. 2020. № 1. С. 228-239. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2020_1_20.
12. Ніколюк О. В. Державне регулювання розвитку сільського зеленого туризму в Україні в умовах пандемії COVID-19. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2020. № 5. С. 119-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2020_5_14.
13. Панасюк В. І. Публічно-приватне партнерство у сфері туризму як чинник соціально-економічного розвитку сільських територій. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2020_8_9.
14. Підвальна О. Г. Інноваційні напрями розвитку сільського туризму у структурі регіональних туристичних систем. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 43. С. 334-337. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ifretr_2020_43_62
15. Скочко М. Сільський зелений туризм як вид соціально-економічного розвитку українського села в умовах пандемії Covid-19. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2020. Вип. 2. С. 92-99. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/srso_2020_2_12.

16. Якимчук А. Сільський «зелений» туризм як каталізатор розвитку місцевої економіки в процесі децентралізації влади. *Agricultural and resource economics: international scientific e-journal*. 2021. Vol. 7, № 1. С. 232-259. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/areis_2021_7_1_14.

17. Ярема Л. В. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_5_45.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Hotels24.ua. URL: <https://hotels24.ua/uk/Hotel-and-restaurant-complexes-Vinnysia>
2. Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ). URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
3. Міністерство економіки України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
7. Спілка сприянні розвитку сільського зеленого туризму в Україні. URL: <https://www.greentour.com.ua/en>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної роботи

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Аналіз конкретної виробничої ситуації та підготовка аналітичної записки (Case Study)	6
4	Виконання контрольних робіт, тестування	6
5	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	6
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
6	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Аналіз конкретної виробничої ситуації та підготовка аналітичної записки (Case Study)	6
9	Виконання контрольних робіт, тестування	6
10	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	6
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкали оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни